

Literatura na 2. stupni – Strakonický dudák

Žáci 8. a 9. tříd se doma seznámili s dílem našeho známého dramatika Josefa Kajetána Tyla. Měli za úkol přečíst si ukázkou ze Strakonického dudáka. Dozvěděli jsme se, že někteří již tuto divadelní hru viděli s rodiči a někteří dokonce navštívili stezku Švandy Dudáka přímo ve Strakonících. Ze zpětné vazby žáků vyplývá, že některé toto dílo zaujalo díky pohádkovým rysům a přečetli ho celé, ale někoho odradilo čtení „starší“ češtiny.

Snažili jsme se charakterizovat postavy na základě rozhovorů. Dále si můžete přečíst, jak se žáci vypořádali s úkolem, ve kterém převáděli rozhovor Švandy, Dorotky a Dorotčina tatínka do přítomnosti. Při čtení se určitě pobavíte. 😊

Pokud byste si chtěli přečíst originál, naleznete ho zde:

<https://fred.fraus.cz/qf/cs/ramjet/knihovna/fc7647c079bc2c3>

Trnka: Kolikrát Ti mám říkat, abys mi za ní nelezl? Jestli to budeš dál dělat, tak uvidíš..

Švanda: Nechte si to vysvětlit.

Dorotka: Tati, je to jinak, nech si to vysvětlit.

Trnka: Ticho už tady, nemáš rodiče a chudej jsi.

Švanda: Copak jsem se objevil nebo co?

Trnka: No, jsi bez rodičů, jsi chudej jak kostelní myš, pořádnou práci nemáš. Kdybys byl aspoň taxikář jako Tvůj táta, kdybys aspoň měl dobrou plat.

Dorotka: Tati, ale...

Trnka: Mlč už, já vím, co bys chtěla, jen přemlouvát, vysvětlovat, všechno chceš hned. Ale jak se budete mít, hlad budete mít a prázdný účet.

Švanda: To přece tak není a nemusí být, kdybyste věděl..

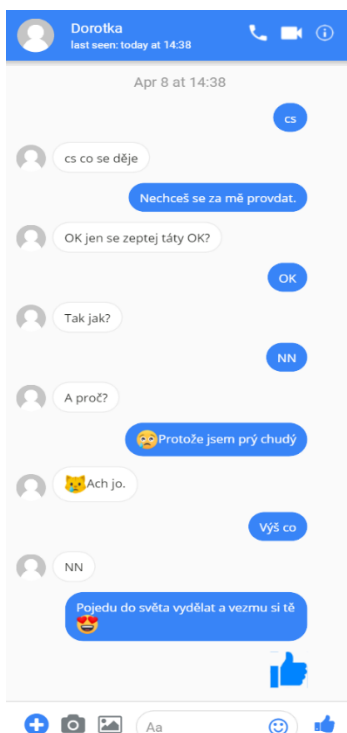
Hej, Dory, neber si ho. Finančně tě nepodpoří, neuživí sám sebe, natož kohokoliv jiného a myslím, že nemá smysl vkládat do něho všechny své úspory. Dělej si, co chceš, ale popřemýšlej nad tím.

Švanda: „Dobrý den pane Trnko, chtěli bychom se s Dorotkou vzít a tak jsem Vás přišel požádat o její ruku.“

Trnka: „Dobře, ale nejdřív mi pověz, jak zajistíš moji dceru, když jsi muzikant na volné noze.“

Švanda: „Momentálně mám před podpisem smlouvu do orchestru.“

Trnka: „Až mi ukážeš podepsanou smlouvu, rád ti dceru dám.“

Trnka: „Ty ani pořádného vzdělání nemáš, aby sis mohl dovolit rodinu.“

Dorotka: „Ale tati Švanda dostuduje a sežene si práci.“

Trnka: „Ty mlč já za tebe ručím, a tak ti i výběru vzdělané ho manžela.“

Švanda: „Ha, nic o mně nevíte já půjdu na nejlepší školy a budu mít tu nejlepší práci. Jen uvidíte.“

DOROTKA: „Švando, co budeme dělat, otec mě nedovolí si tě vzít, když nebude vidět že budeme mít zajištěný život.“

ŠVANDA: Neboj se Dorotko! Já odjedu do zahraničí a tam snad najdu lepší práci než mám tady.

Trnka: „Co ještě mám udělat, abyste spolu přestali flirtovat?! Dejte nám s tím pokoj alespoň o poledni! Už mi za ní nelez, nebo uvidíš!”

Švanda: „Nechte si to vysvětlit...!”

Dorotka: Ano tati, nech si to vysvětlit, abys věděl jak to teď je, nebud' paličatý.

Trnka: Sklapněte! Já bych si nedělal nic z toho, že rodiče nemáš...

Švanda: Tak přece jsem nespádl z nebe...

Trnka: No, že ani rodiče nemáš, já bych si nevímal lidských keců, jen kdybys něco dělal. Kdybys alespoň něco dělal, tak bys dostal třeba i chleba.

Dorotka: Tati, počkej...

Trnka: Mlč! To by ti šlo, jen něco chtít, jen aby to už bylo. Jsi jen chtivá mrcha.

Ale co pak?!

Švanda: Není tak zle! Jen abyste věděl....

Trnka: Víím už dost!

Dorotka: Nevíš nic! Švanda peníze dostane!

Švanda: Ha! A teď byste chtěl určitě vědět, jestli nejde jen o řeči a co je na tom pravdy...

Dorotka: Slyšíš? Za dva týdny máme svatbu. Dostanu novou sukni!

Trnka: Ty pitomá hlupko! Kde by na to vzal prachy? Nikoho nemá a nic neumí.

Švanda: A to víte jak?! Jen abyste věděl... jedu cestovat.

Dorotka: Co tě to napadá? Za pár dní máme svatbu, nestihneš se vrátit, svět je strašně veliký. A nesmíš se cestovat!

Švanda: Budeš muset holt počkat... Neboj, nepodvedu tě.

Trnka: A co tam chceš dělat, ty hlupáku? Vždyť si nikdy neopustil svoje město!

Dorotka: Přesně, co tam budeš dělat?

Švanda: Vydělávat prachy!

Trnka: A jak?

Švanda: No přece dudama.

Trnka: „Mojí dcery už se ani nedotkneš, ty chudáku!”

Dorotka: „Tati, prosím tě, nedělej tady scény.”

Trnka: „Ale kušuj, nemáš ještě rozum a už se chceš vdávat!”

Švanda: „Takovéhle chování si teda vyprošuju!”

Trnka: „Ty se na mě ani neopovažuj mluvit, kluku!”

Dorotka: „Tati, vůbec tomu nerozumíš!”

Trnka: „Ty taky kušuj! Tahle existence si vydělává tím, že točí nějaká hloupá videa na ty vaše internety, ale v kapse nemá peníze ani na máslo!”

Dorotka: „Ale to mi taky ne, tatínku. V Kauflandu ho teď znovu zdražili.”

Švanda: „Abyste věděl, letos budu hlavním hostem na Utuberingu!”

Trnka: „Švando! Kolikrát jsem ti ty zmetku říkal, ať mi na Dorotku nesaaháš, nestýkáš se s ní, nemluvíš na ní a už vůbec si s ní nepíšeš na instagramu!”

Dorotka: „Tati! Jsem plnoletá a Švanda taky. Nemůžeš nám tyhle věci zakazovat!”

Trnka: „Ale jasně že můžu! Pořád jsem tvůj otec!”

Švanda: „Se vši upřímností tcháne... Dorotka má jako vždy pravdu. Vždy byla přeci chytřejší než vy.”

Trnka: „Jak se vůbec opovažuješ mě nazývat svým tchánem! Já s takovými jako si ty já nikdy nechci ani nebudu mít nic společného!”

Dorotka: „Tati! Mně je, ale vážně jedno že Švanda nemá peníze ani rodiče! Pro mě je nejdůležitější že má 500 000 followerů na tik toku!”

TRNKA: „Nechci, abys mi lezel za moji dcerou, nechci tě tu ani vidět, jinak ti jednu vrazím.”

ŠVANDA: Pane Trnko, prosím Vás.

DOROTKA: Tati neblbni.

TRNKA: Ticho! Jseš zřejmě z děcáku, že jo...?

ŠVANDA: Jo, ale nějaké rodiče asi mám.

TRNKA: To, že jseš z děcáku mi tolik nevaří, jako to, že nemáš pořádnou práci, abys uživil moji dceru.

DOROTKA: Tati, počkej...

TRNKA: Mlč! Chceš ho už mít doma, že jo..., ale co pak budete jíst, nic nemá.

ŠVANDA: Pane Trnko, já se postarám...fakticky.

TRNKA: Už dost!

DOROTKA: Tati, vždyť nic nevíš, Švanda peníze bude mít.

ŠVANDA: Peníze budou, já na to mám nos.

DOROTKA: Tati vidíš. Za dva týdny máme svatbu, takže něco dostanu, vid'...šaty?

TRNKA: Ty holka bláznivá, kde by na to ten chudák vzal. Nemá ani rodiče, ani přátele a vydělat peníze neumí.

ŠVANDA: Buďte v klidu, já pojedou do zahraničí.

DOROTKA: Do zahraničí? Švando, co

TRNKA: Ty holka bláznivá, kde by na to ten chudák vzal. Nemá ani rodiče, ani přátele a vydělat peníze neumí.

ŠVANDA: Buďte v klidu, já pojedou do zahraničí.

DOROTKA: Do zahraničí? Švando, co

Trnka: Už jseš tady zase! Dorotku ti nedám, nemáš žádné peníze a ani si je neumíš vydělat.

Švanda:(odporuje) To jste teda na omylu já jedu na turné do světa a budu hrát na dudy.

Dorotka: Ale nedělej to Švando, bojím se o tebe, mohl bys narazit na podvodníky.

Trnka: Na turné, s dudami? Tak hodně štěstí(ironicky).

Švanda: Co se smějete teď si nejlépe vydělám hudbou. A ty se nezlob Dorotko, doprava je rychlá budu brzy zpátky.

Trnka: (směje se) To se pleteš, dnes se vydělává rukama, nebo hlavou.